

FROMES BORGERDREVNE OMSTILLING - "WHAT DOES A ONE PLANET TOWN LOOKS LIKE?"

Billeder fra Fromes omstilling

Af Niels Aagaard, fmd. Det Fælles Bedste

I 2011 gik en gruppe borgere i den sydengelske by Frome med 36.000 indbyggere til bystyret og bad dem om at tage klimakrisen alvorligt. Man havde en stribe forslag til klimatiltag.

Bystyret svarede, at byen lige havde fået ny bypark med både græsplæner, buske og træer. "NOW, WHAT MORE CAN YOU WISH?", svarede borgmesteren.

WRONG ANSWER. Harmdirrende gik borgergruppen til nærmeste pub for at få luft for deres frustrationer over et bystyre, som igen-igen havde demonstreret, hvor lidt de tager ikke bare klimakrisen men også borgerne alvorligt.

Godt hjulpet af herligt mørkt engelsk øl tog borgerne mod til sig og besluttede at lave en borgerliste og stille op til næste kommunalvalg. Det gjorde man - og fik 11 af 17 pladser. Ved følgende kommunalvalg fik borgerlisten alle 17 pladser, inklusive selvfølgelig borgmesterposten.

Og borgmesteren startede symbolsk med at udskifte borgmesterkæden af dyrt metal med en borgmesterkæde som byens børnehaver og skoler havde lavet af genbrugsdåser i en konkurrence om bedste kæde til den nye borgmester.

Kommunens ansatte i forvaltningen skiftede deres stive habitter ud med almindeligt pænt hverdagstøj og udskiftede det bureaukratiske over-under forhold mellem kommune og borger ud med imødekommenhed, ligeværdighed og interesse: **Kom indenfor - hvad kan vi hjælpe med?** Pludselig kunne man gå direkte ind fra gaden og tale med kommunen. Mærkelig fornemmelse.

Og så startede en ny tid. Bystyret stillede alle byens borgere et fælles spørgsmål og opgave: "What does a One Planet Town look like?" – hvordan ser en by ud, som ikke bruger flere ressourcer, end der er til rådighed globalt?

En klimavenlig by

Og borgerne gik i gang med at finde svarene. Nogle lavede fællesspisninger, nogle reparationscafeer, andre genbrugsbutikker. En større gruppe begyndte at dyrke fødevarer i urban gardens, fælleshaver, i byen. Nogle etablerede fødevarerfællesskaber, andre samkørselsordninger. Der blev lavet madspildsordninger hvor byens fattige kunne få den mad, der blev tilovers. Kommunen indrettede cykelstier. Og iværksætterhjælp til ny-startede grønne virksomheder.

En gruppe lavede deleordning, en butik **"Share – a library of things"**, hvor man brugte bibliotekernes principper så det gælder alting: Vi kan deles. Lån mine ting, når jeg ikke bruger dem. Vi behøver ikke eje alt, alle sammen.

OMSTILLINGEN ER OGSÅ EN SOCIAL PROCES, DER SKABER SAMMENHÆNGSKRAFT, FÆLLES RETNING OG HÅB

Hele byen skabte en række fællesskaber som knoklede og ivrede for at spare den hårdt prøvede klode for både ressourcer og CO2. Der opstod en række omstillingsfællesskaber.

Og gennem fællesskaberne opstod en ny form for samhørighed. En følelse af ny identitet, nyt tilhørsforhold. Vi kæmper for noget, sammen.

Byen summede, og i takt med fællesskaberne voksede håbet. Der opstod nye kulturer. Fremtidens borgmester lytter til borgerne - væk var by-kongen. Og hele bystyret lyttede til videnskaben.

Forvaltningen blev borgernes redskab som forstod, at borgernes reelle engagement er den bedste grundsten i enhver bys innovation og byudvikling.

Byudvikling holdt op med at være Big Business - rum for ufattelige indtjening, vækst og magteliter.

Der opstod en etik omkring byens styre - man kunne simpelthen stole på politikerne. Ingen borgmester eller politikere forsøgte længere at manipulere eller snyde borgerne. Ingen forsøgte længere at greenvashe deres politiske beslutninger.

Bystyret indgik ikke længere uofficielle aftaler med økonomiske magteliter bag lukkede døre om store udviklinger. Alting foregår transparent og gennemskueligt, så borgerne kunne følge med.

Og man begyndte det store spørgsmål om fremtidens økonomi - hvordan sørger vi for at alle virksomheder, ethvert erhverv overholder klimahensyn lige såvel som forvaltning og borgere. Hvordan indretter vi os med et klodevenligt forbrug?

På søndag den 17/9 starter vi et omstillingsprojekt i Aarhus "Borgerdrevet Omstilling - Aarhus ser Grønt" i Elværket, Thorsvej 4, Aabyhøj fra kl. 11-17. Deltagelse inkl. vegansk måltid er gratis.

Her lader vi os stille og venligt inspirere af Frome.

Du kan tilmelde dig sekretariat@detfaellesbedste.dk - mærket TILMELDING. Deltagelse er gratis. Projektet fortsætter i 2 år, og du er med så længe og så meget som du ønsker.

Vi starter med omstillingen af Mad, så følger temaerne: Forbrug & Livsstil, derefter Trafik, og endelig Bymiljøer, Byggeri og Boliger.

Læs mere om hele projektet og den medfølgende foredragsrække <https://detfaellesbedste.dk/projektet-borgerdrevet-omstilling-i-aarhus/>

Mandag den 18/9 holder vi foredrag om Klimakrisen med Sebastian Mernild, professor ved SDU og en af hovedforfatterne til FN Klimapanel, IPCC's rapport fra 2021.

Det foregår kl. 19:30-21:30 i Sager der Samler, N.J. Fjordsgade 2, Bygning D, Aarhus. Deltagelse er gratis, tilmelding til sekretariat@detfaellesbedste.dk mærket FOREDRAG.

De bedste hilsner

Niels Aagaard,
Det Fælles Bedste
4018 9019
niels@detfaellesbedste.dk

